

TANTÁRGYI TEMATIKA
Magánbiztosítási rendszerek
Munkaügyi és Társadalombiztosítási Igazgatási BA szak
nappali/levelező

Tantárgy neve: Magánbiztosítási rendszerek	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali tagozat: AJKER140MBATSN2 Levelező tagozat: AJKER140MBATSL2 Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Kereskedelmi Jogi Tanszék Tantárgyelem: kötelező tárgy társadalombiztosítási igazgatási specializáció
Tárgyfelelős: Dr. Barta Judit PhD egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Barta Judit PhD egyetemi docens Dr. Harsányi Gyöngyi PhD egyetemi docens	
Javasolt félév: 2. félév- tavaszi	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: nappali: 2 óra/hét, levelező: 12 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2 kredit	Munkarend: nappali / levelező
Tantárgy feladata és célja: <p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a magyar nyugdíjbiztosítás fejlődési útját, különös tekintettel a magánintézményekre és az öngondoskodásra, azok jelentőségére, ráirányítva a hallgatók figyelmét arra, hogy az állami gondoskodás csak a fejlődési szakasz végén alakult ki. A hallgatók megismerkednek a rendszerváltást követő magyar nyugdíjrendszer átalakításának igényével, annak társadalmi, gazdasági, demográfiai okaival, az 1997-es reform főbb vonásaival, a kötelező tökefedezeti nyugdíjrendszer bevezetésével és annak alakulásával napjainkig. A magyar nyugdíjrendszer átfogó ismerete, ezen belül a tisztán állami és a kiegészítő rendszerek sajátosságainak, jellemzőinek áttekintése, összehasonlítása, szintén a tananyag részét képezik.</p> <p>A magyar nyugdíjrendszert, különösen az állami nyugdíjat kiegészítő megoldásokat nem lehet elszigetelten kezelni, a nemzetközi tendenciák (demográfiai, gazdasági viszonyok), az OECD államok és az EU nyugdíjpolitikája is komoly háttérrel és ismeretanyagot szolgáltat annak megértéséhez.</p> <p>A tárgy feladata, hogy a hallgatók átlássák és megértsék a magyar kiegészítő nyugdíjrendszer egyes elemeinek jelentőségét, működését, finanszírozását, tisztában legyenek annak várható változásaival, azok okaival, mindamelllett átlássák a nemzetközi és uniós háttérrel is. Cél, hogy a hallgatók átérezzék az öngondoskodás egyre fokozódó jelentőségét és olyan ismereteket szerezzenek, melyek segítségével képesek megalapozott döntést hozni saját nyugdíjas éveik jövőjéről és képesek munkájuk révén másoknak is ebben segítséget nyújtani.</p> <p>Elengedhetetlen tehát, hogy a hallgatók akik egyrészt mint munkavállalók tagjai e rendszernek, másrészt mint ezen jogterület gyakorlati alkalmazói megismerkedjenek e fontos jogintézményekkel.</p>	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T5, T7, T13 <i>képesség:</i> K3, K4, K15 <i>attitűd:</i> A6, A7 <i>autonómia és felelősség:</i> F9	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás:	

1. A magyar nyugdíjrendszer történeti fejlődése, különös tekintettel a szakmai és vállalati nyugdíjszolgáltatókra.
2. A nyugdíjrendszert, nyugdíj szolgáltatást meghatározó tényezők, a nyugdíjrendszerben érvényesülő alapelvek. A nyugdíjrendszerek finanszírozási megoldásai (felosztó-kirovó, tőkefedezeti, várományfedezeti).
3. A magánnyugdíjrendszerek szerepe. A kiegészítő nyugdíjrendszer megjelenése a magyar nyugdíjrendszerben a XX. században. A nyugdíjrendszer 1997-es reformja.
4. A tőkefedezeti magánnyugdíjpénztári rendszer legfőbb ismérvei, finanszírozása. A tőkefedezeti magánnyugdíjpénztári rendszer változásai napjainkig. Alkotmányossági kérdések.
5. A Világbanki modell és annak bevezetése, jelenlegi megítélése a dél amerikai országokban és a közép-kelet európai államokban.
6. Egyes nyugdíjrendszerek bemutatása, különös tekintettel a kiegészítő pillérekre: német, angol, holland, svéd, egyesült államokbeli, szingapúri megoldások.
7. Nemzetközi kitekintés, különös tekintettel a kiegészítő nyugdíjrendszerek megítélésére: OECD államok, EU tagállamok. Az Unió kiegészítő nyugdíjrendszereket érintő nyugdíjpolitikája, Fehér könyv, Zöld Könyv, legújabb fejlemények.
8. Alapvető befektetési ismeretek, a befektetés jelentősége a kiegészítő rendszerekben. Választható portfóliós rendszerek jellemzői. Tájékoztatói követelmények.
9. A tőkefedezeti magánnyugdíjpénztári jogviszony létrejötte, tartalma. A tőkefedezeti magánnyugdíjpénztár szolgáltatásai. Hátramaradottak helyzete és a rokkantság kezelése.
10. Önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak és szolgáltatásaik.
11. Foglalkoztatói kiegészítő nyugdíj.
12. Nyugdíjelőtakarékossági számla (NYESZ).
13. Nyugdíjcélú életbiztosítás.
14. Egyéb, nem adótámogatott nyugdíjcélú megtakarítási lehetőségek

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Az aláírás megszerzésének feltétele: **nappali tagozaton** az előadásokon való jelenlét, amit az oktató minden előadás alkalmával katalógus formájában ellenőriz. Aki az előadásokon tartott katalógusról több mint két alkalommal hiányzott, az a tanszék által kijelölt időpontban, a vizsgaidőszak első két hetében, az előadások teljes anyagából, írásban beszámolni köteles, az aláírás megszerzéséért. Legfeljebb 2 alkalommal való hiányzás elfogadott. Az elérhető összpontszám legalább 60%-a szükséges az aláírás megszerzéséhez.

Levelező tagozaton az aláírás feltétele legalább egy előadáson való jelenlét, amelyet az oktató katalógus formájában ellenőriz. Az a hallgató, aki nem kért egyéni tanulmányi rend keretében felmentést az előadások látogatása alól, és egyetlen előadáson sem volt jelen, nem kap aláírást.

Az aláírás megszerzése írásbeli beszámolóval történik az előadások teljes anyagából, a szorgalmi időszak utolsó hetében. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott pótlás az aláírás megtagadását vonja maga után. További pótlásra legfeljebb a vizsgaidőszak első két hetének utolsó napjáig van lehetőség, melyre a tanszék hetente egy alkalmat biztosít.

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A tantárgy számonkérésének módja: írásbeli vizsga.

A vizsga írásban történik, 60 perc alatt teljesítendő teszt formájában. A minősítés öt fokozatú érdemjeggyel történik. Az elérhető pont 60 %-ának teljesítése a feltétele az elégséges (2) minősítésnek, 70%-os a közepes (3) minősítésnek, 80%-os a jó (4) minősítésnek és a 90%-os teljesítményt elérő hallgató kap jeles (5) minősítést.

A vizsgákra a jelentkezés egyénileg történik a Neptun Rendszerben a Tanulmányi és vizsgaszabályzat rendelkezései szerint. A hallgató csak a tanszék által megjelölt vizsganapok közül választhat.

Kötelező irodalom:

1. Az előadások teljes anyaga és az előadásokon megjelölt jogszabályok
2. Barta Judit: Visszatérés az egypilléres kötelező nyugdíjrendszerhez (a 2010. december 13-án elfogadott törvénycsomag értékelése) In: Gazdaság és Jog, XIX. évf. 3. szám 2011. március 9-15.
3. Barta Judit: A magánnyugdíjpénztári rendszer helye és szerepe a magyar nyugdíjrendszerben In: Miskolci Jogi Szemle, VI. évf. 2011. különszám ME ÁJK folyóirata, 7-30.
4. Prugberger Tamás: A magyar társadalombiztosítás reformja a nyugat-európai rendszerek tükrében. In:

Polgári Szemle, 2012. június 8. évfolyam 1-2. szám. 1-9.

5. Barta Judit: A foglalkoztatói kiegészítő nyugdíj. In: Magyar Jog 2013. július, 7. szám, Hatvanadik évfolyam, 426-435.

6. Barta Judit: The Role And Function of the PAY-AS-YOU-EARN pension system int the hungarian pension system In.: European Integration Studies, Miskolc Iniversity Press, Volume 9., Number 1 (2011) 5-15 pp.

7. Franz Schrank: Betriebliche Altersvorsorge und Betriebsrat: Interessencertretungspflicht und Systemwechsel In.: Österreichisches Recht und Wirtschaft RdW 3/2014

8. Peter Weiss: Die betriebliche Altersversorgung hat einen festen Platz auf der Agenda BetrAV 02/2014, 15. marz. 2014., 69. Jahrgang

Ajánlott irodalom:

1. Harsányi Gyöngyi: Az értékpapír. In: A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja (szerkesztő: Osztovits András) IV. kötet Opten Informatikai Kft. Kiadó, Budapest, 2014. 327-352.

2. Barta Judit: Visszatérés az egypilléres kötelező nyugdíjrendszerhez (a 2010. december 13-án elfogadott törvénycsomag értékelése) In.: Gazdaság és Jog XIX. évf. 3. szám 2011. március 9-15. pp.

3. Barta Judit: A magánnyugdíjpénztári rendszer helye és szerepe a magyar nyugdíjrendszerben In.: Miskolci Jogi Szemle VI. évf. 2011. különszám ME ÁJK. folyóirata 7-30 pp.

4. Prof. Dr. Prugberger Tamás: A magyar társadalombiztosítás reformja a nyugat-európai rendszerek tükrében In.: Polgári Szemle 2012. június 8. évfolyam 1-2. szám 1-9. pp.

5. Barta Judit: A foglalkoztatói kiegészítő nyugdíj In.: Magyar Jog 2013. július, 7. szám, Hatvanadik évfolyam, 426-435 pp.

6. Barta Judit: AZ INTÉZMÉNYESÍTETT KÖTELEZŐ, AVAGY „KÖTETLEN” ELŐGONDOSKODÁS SZEREPE ÉS FORMÁI MAGYARORSZÁGON

<http://www.uni->

[miskolc.hu/~wwwdeak/Collegium%20Doctorum%20Publikaciok/Barta%20Judit.pdf](http://www.uni-miskolc.hu/~wwwdeak/Collegium%20Doctorum%20Publikaciok/Barta%20Judit.pdf)

7. Barta Judit: Az állami nyugdíjrendszert kiegészítő pillér Magyarországon, különös tekintettel a magánnyugdíjpénztári rendszerre In.: Szerk.: Csemáné Dr. Váradi Erika: Aktuális kérdések és európai válaszok a jog és igazságszolgáltatás területén Romániában és Magyarországon, ME ÁJK. és Universitatea Din Oradea közös kiadványa, 2015., 7-15. pp.

8. Barta Judit: Örökölhetőség, és hozzátartozói ellátás kérdése a magyar kiegészítő nyugdíjpillér egyes intézményeiben. In.: Szerk.: Mélypataki Gábor A szociális jog aktuális kérdései Magyarországon és az Európai Unióban. Konferenciakötet, 2016. 02. 11., 22-29.pp.

Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, (ISBN:978-963-358-123-0)

[http://jogikar.uni-miskolc.hu/projectSetup/files/kiadvanyok/a-szocialis-jog-aktualis-kerdesei-](http://jogikar.uni-miskolc.hu/projectSetup/files/kiadvanyok/a-szocialis-jog-aktualis-kerdesei-magyarorszagon-es-az-europai-unioban.pdf)

[magyarorszagon-es-az-europai-unioban.pdf](http://jogikar.uni-miskolc.hu/projectSetup/files/kiadvanyok/a-szocialis-jog-aktualis-kerdesei-magyarorszagon-es-az-europai-unioban.pdf), vagy Friedrich Ebert Stiftung

http://fesbp.hu/common/pdf/A_szocialis_jog_aktualis_kerdesei_2017.pdf

8. Barta Judit - Dezse Tivadar: The hungarian pension system: the present and a possible future In: *European Integration Studies*, Miskolc University Press, Volume 12, Number 1 (2016), 87-99.